

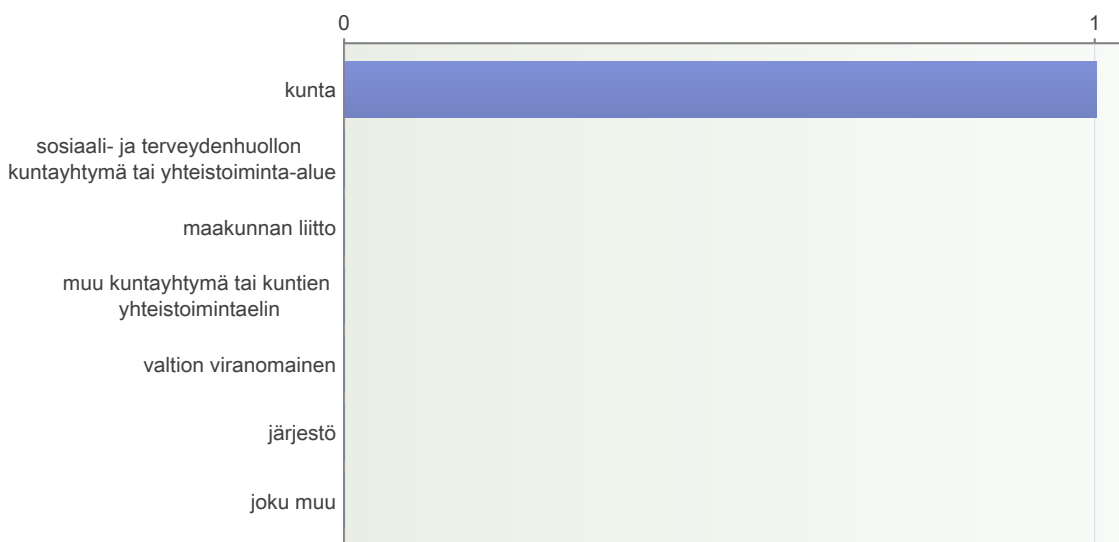
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Tornion kaupunki	Meriläinen Leena	Timo Nousiainen	7.11.2016	Kaupunginvaltuusto

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Uudistuksella pystytään jossain määrin kaventamaan väestön terveys- ja hyvinvointieroja. Olennaista on, että lähipalvelujen saavutettavuus määritellään riittävän tarkasti. Rahoituksen kohdentuminen palvelutarpeen perusteella on myös varmistettava huomioiden alueiden erilaisuus ja erityispiirteet. Alueille on jätettävä riittävä väljyys palvelutuotannon organisoimiseen alueen tilanteen mukaisesti. Jos näitä asioita ei riittävässä määrin huomioida, ei uudistuksessa tulla saavuttamaan sille asetettuja tavoitteita.

Palveluiden saatavuus ja saavutettavuus voidaan osin turvata sähköisin palveluin, mutta ne eivät tavoita koko väestöryhmää. Väistämättä joudutaan järjestämään rinnakkaisia palveluita niille, jotka eivät käytä sähköisiä asiointin muotoja. Valinnanvapaus voi jopa heikentää palveluiden yhdenvertaisuutta, sillä kaikilla aluilla ei ole tarjolla palveluntuottajia. Harvaanasutuilla alueilla palveluntarjoajia ei ole välttämättä muita kuin maakunta, jolloin valinnanvapaus ei toteudu. Palveluiden saavutettavuus on Lapin pitkien välimatkojen vuoksi suuri haaste ja se tulee huomioida harvan asutuksen kompensaatiossa riittävästi.

Isoimpina riskeinä sotien erityisesti sosiaalitoimen peruspalvelujen palveluketjujen etäännyminen asiakkaiden arjen asioista ja painopisteen siirtyminen haastavampiin ja paremmin tuottaviin (sekä yhteiskunnallisen arvostuksen että talouden näkökulmasta) erikoispalveluihin.

Palvelujen tuottamisen yhtiöittämisvelvollisuus voi johtaa monimutkaisiin organisaatorakenteisiin, jolloin asiakkaan näkökulmasta palvelujen tunnistettavuus voi heikentyä.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Vastaajien määrä: 1

- Kun vaativat sairaanhoidolliset toiminnot keskitetään, niin perusterveydenhuoltoon tulee vahvistaa. Keskittämisellä voidaan parantaa kustannusten hillintää ja palveluiden saatavuutta, mutta harvaanasutuilla aluilla keskittäminen tuottaa saavutettavuusongelmia.

Kokonaisrahoitusuudistuksella on merkitystä, tuleeko kuljetuskustannukset järjestäjän ja tuottajan maksettavaksi vai toimiiko maksajana ulkopuolinen taho. Kohteleeeko skaalautuva palvelulupaus maakuntia tasapuolisesti?

5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

- Maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä kyetään toteuttamaan kansanvaltaisesti lakiesityksessä kuvatuilla demokratiarakenteilla.

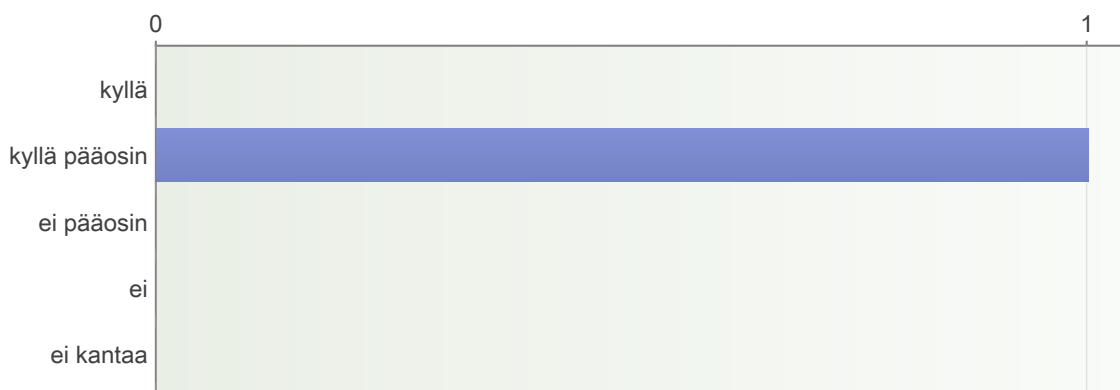
Ministeriön vahva ohjaus ja resursointi kaventavat kuitenkin aitoa maakunnallista itsehallintoa. Maakuntien rahoitustapa (=valtion suora rahoitus) ei vahvista demokratian mahdollisimman laajaa toteuttamista. Vaarana on myös, että maakuntakeskuksista etäällä olevat alueet tulevat kokemaan demokratiavajeen.

Maakuntien osittaista verotusoikeutta pitäisi vielä harkita heti uudistuksen alusta 2019 alkaen, jotta voitaisiin puhua aidosta alueellisesta itsehallinnosta.

Lakiesitykseen sisältyy demokratiavaje. Väliaikaishallituksen jäsenet ovat virkamiehiä. Näin ison uudistuksen yhteydessä ei pidä mennä pelkällä virkamiesvalmistelulla. Hallitusta tulee täydentää poliittisilla luottamushenkilöillä.

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

Vastaajien määrä: 1

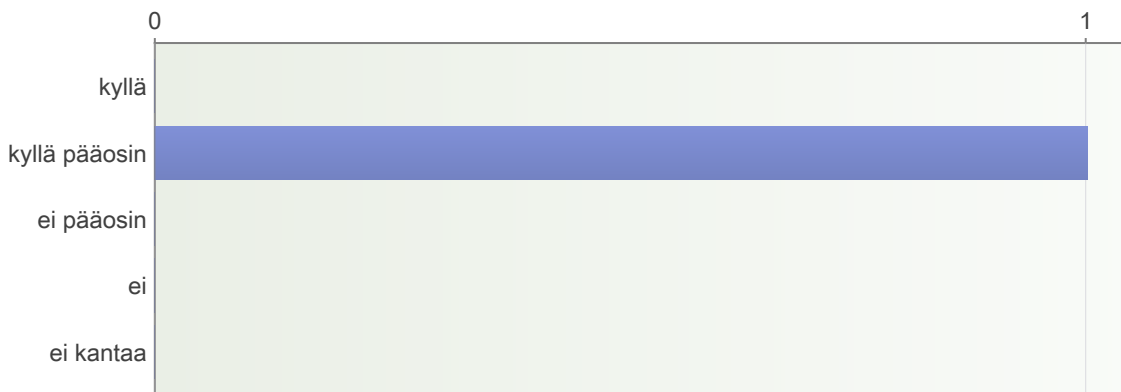

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Maakuntalain sisältö on toimintaa mahdollistava laki ja se on myös hyvin samankaltainen voimassa olevan kuntalain kanssa, joten maakunnat voivat järjestää tarkoituksenmukaisen hallinnon ja talouden.

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Tulevat maakunnat ovat julkisen hallinnon uusi taso, jonka toiminta tulee säätää laissa riittävän yksityiskohtaisesti. Maakunnille ei tule säätää kuntalain tapaista yleistä toimialaa. Yleensä ottaen kuntien ja maakuntien välinen sopimusoikeudellinen tehtävien hoito tulee tehdä joustavaksi. Ympäristöterveydenhuolto ja maatalouslomitus tulee säilyttää kunnissa. Ely-keskuksen ympäristötehtävien hoito tulee säilyttää maakunnalla. Elinvoima- ja työllisyysasioiden osalta maakuntien ja kuntien välistä tehtäväjakoa on täsmennettävä. Elinkeinoelämän ja elinkeinojen innovaatioympäristön kehittämistä ei voida etäännyttää kuntien toimista, koska kunnille jää joka tapauksessa vastuu työllisyyden hoidosta ja kehittämisestä. Ongelmatiikka on elinkeinopalvelujen, aluekehittämisen ja maankäytön suunnittelun yhteistyöpinnoissa kuntien suuntaan. Näiden osalta pitää päästä selkeämpään säädöstöön lähtökohtana kuntien yleinen toimivalta ja maakuntien rajattu toimivalta. Kun kuntien rooli muuttuu huomattavasti palvelujen tuottajasta paikallisen elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämiseen, niin kunnille pitää antaa myös oikeudet ja resurssit näiden tehtävien hoitamiseen.

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

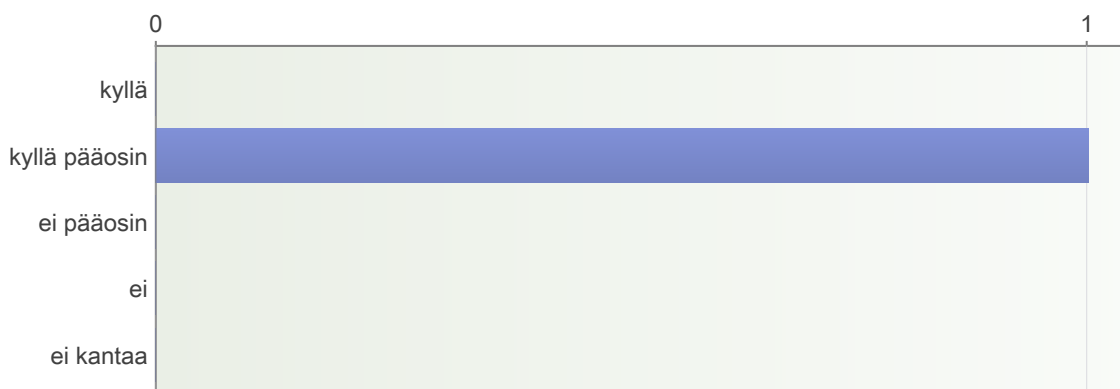

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Maakuntalaissa säädetään samat tai samankaltaiset asukkaiden osallistumista edesauttavat rakenteet (mm. nuorisovaltuusto, vanhus- ja vammaisneuvosto sekä vähemmistökielen vaikuttamiselin), joten asukkaiden vaikuttamisoikeudet on säädetty riittävällä tavalla.

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

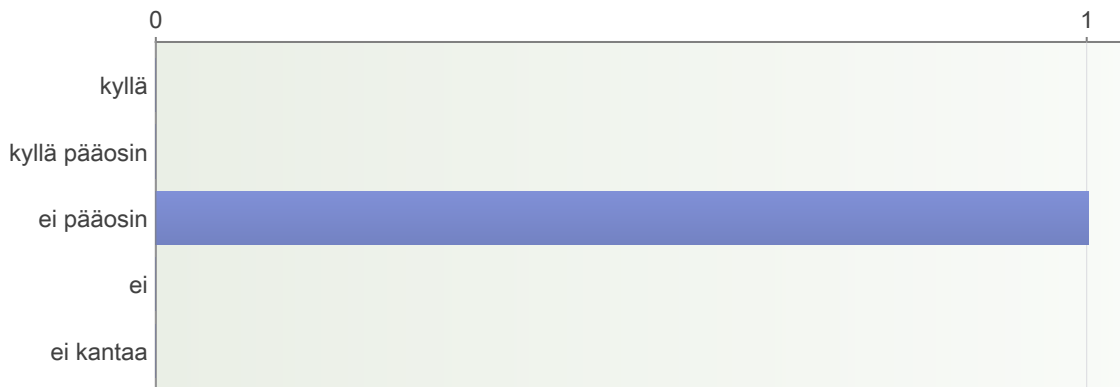

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Palvelulaitos on tarpeen, jotta maakunta voi vastata viranomaistoiminnasta sekä julkisen vallan käyttöä edellyttävistä tehtävistä. Maakunnan palvelulaitoksen rooli on lakiehdotuksen perusteella ristiriitainen tai riittämättömästi säädetty laissa edellytetyn markkinoilla tapahtuvan palvelutuotannon sekä valinnanvapauden piirissä olevan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotannon kannalta. Maakunnan palvelulaitokselle tulee sallia tarvittaessa tytäryhtiöitä.

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Maakuntien rahoituslain mukainen resurssiohjaus antaa valtiovallalle (ministeriöt) erittäin vahvan ohjausvälineen. Tämä mahdollistaa keinon hallita sote -palvelujen kustannuskehitystä, mutta vahva ohjaus kaventaa maakuntien itsehallinnollista liikkumatilaa. Maakuntien osittaista verotusoikeutta pitäisi vielä harkita heti uudistuksen alusta 2019 alkaen, jotta voitaisiin puhua aidosta alueellisesta itsehallinnosta. Maakuntien rahoituksen perustuminen laskennallisiin tekijöihin tuo rahoitukseen enneustettavuutta, mutta se tunnistaa heikosti eroja maakuntien toimintaympäristössä. Tästä voi olla seurauksena joko rahoituksen yli- tai alimitoitus, joka aiheuttaa pahimmillaan perustuslaillisia ongelmia asukkaiden tasavertaisen kohtelun sekä palvelujen tasavertaisen saamisen kannalta. Tästä syystä laskennallisen rahoituksen laskentaperusteisiin tulee saada myös eri maakuntien erot huomioon ottavia ja niitä kompensoivia elementtejä. Esimerkkinä tästä ovat harva väestö, vaativat maantieteelliset olosuhteet (pitkä etäisyydet, saaristoisuus) sekä kielivähemmistöjen osuus.

11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Ei vastauksia.

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

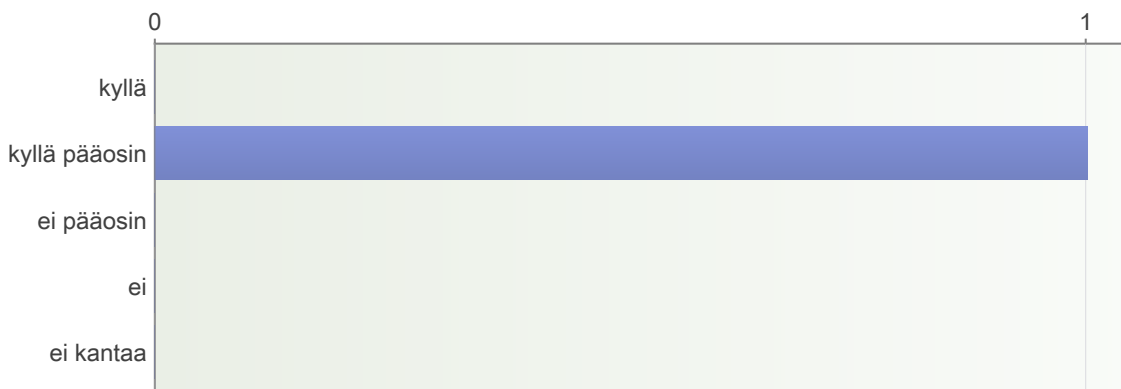

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Pykälän tarkoitus on turvata lähipalvelut, mutta harvemmin tarvittavia palveluita keskitetään, mikä Lapin harvaanasutuilla alueilla eriarvoistaa asukkaita esim. ruuhka-Suomeen verrattuna. Omatyöntekijävaade ja digitalisaation toteutuminen turvaavat palveluiden saavutettavuuden, mikäli digitalisaatio etenee uudistuksen kanssa samanaikaisesti. Tulee myös huomioida, etteivät kaikki ihmiset käytä digitaalisia palveluita, jolloin palveluiden saatavuus heikkenee ja ihmiset joutuvat eriarvoiseen asiaan. Sosiaalipalveluissa iso osa toimintakentästä on yhä lähipalvelua, jota ei voi tarjota digitaalisin ratkaisuin. Sosiaalityössä toimintaympäristön laajuus tulee suhteuttaa palveluiden saavutettavuutta. Sosiaalityö on lähipalvelua. Valinnanvapausmallin toteutuminen vaikuttaa palveluiden saavutettavuuteen ja saatavuuteen. Arviointia vaikeuttaa se, ettei valinnanvapausmallin yksityiskohdista ole vielä tietoa.

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

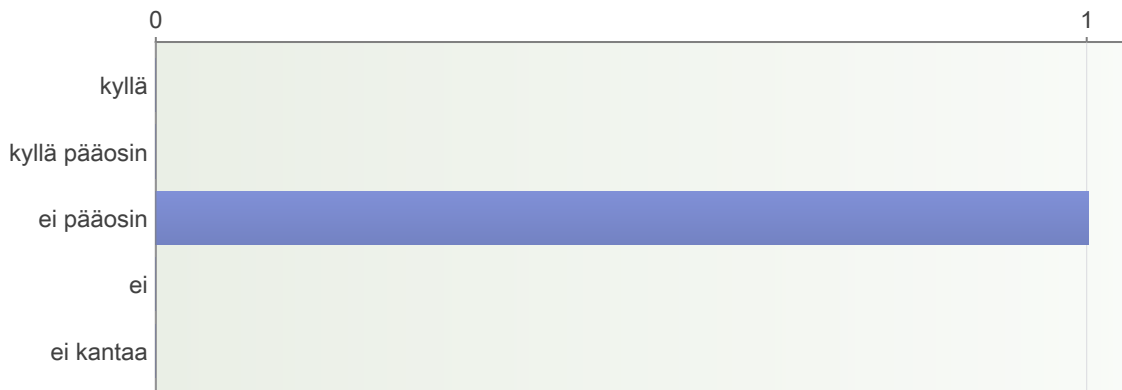

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Liiallinen sitovuus voi olla yhteistyön este viiden yhteistyöalueen kesken. Jonkinlainen joustavuus yhteistyön suhteen tulisi sallia.

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

Vastaajien määrä: 1

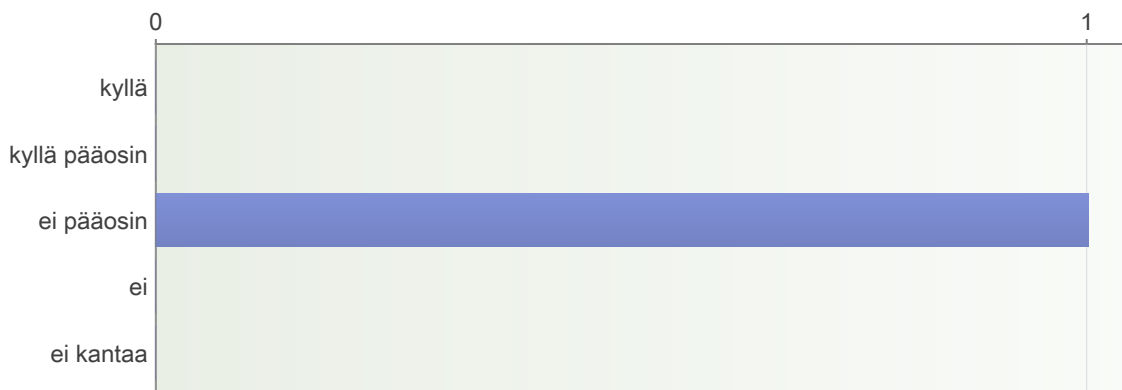

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Monipolvinen tuottajuus ja palveluiden integraatio on vaikea sovittaa yhteen. Tästä syystä integraation varmistamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota valinnanvapauslainsäädännössä. Tiedonsaanti ja -jaettavuus eri toimijoiden kesken on vaikeaa. Palveluiden käyttäjiltä vaaditaan laaduntarkkailua ja valistuneisuutta. Tästä syystä palveluiden laatuvaatimukset tulee kuvata avoimesti.

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveyspalveluissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

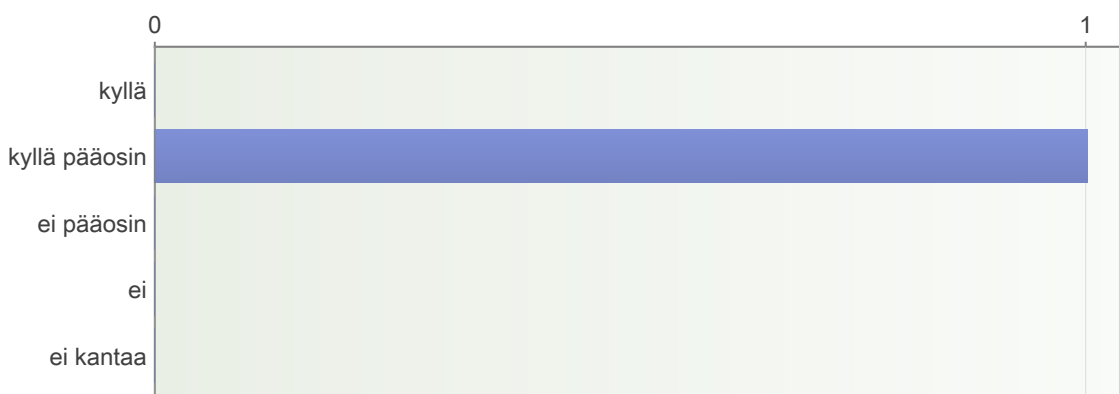

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Valtion ohjauksen tulisi kohdistua ensisijaisesti strategiaan tavoitteisiin. Ohjauksen luonne tulee olla vuorovaikutteinen ja kehittävä ilman sanelua. Valtiolla ei tulisi olla interventio-oikeutta operatiiviseen toimintaan. Maakuntien väliset erot tulee ottaa huomioon ja alueellisesti erilaiset toimintatavat tulee sallia. Tiukka ohjaus estää innovatiiviset ratkaisut.

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Palvelulaitoksen sisällä on oltava mahdollisuus erilaisiin seudullisiin ratkaisuihin. Lapissa pitää huomioida pitkät välimatka ja maakunnan eri aluiden väestökeskittymät ja elinkeinorakenne. Eri toimijoiden välinen benchmarkkaus ja sparraaminen on hyvästä. Integraation toteuttaminen on haastavaa hajanaisessa toimijakentässä ja monituottajamallissa. Kuntien kokemukset tilaaja-tuottajamallista ovat olleet joiltakin osin ongelmallisia. Lähinnä on kyse hallinnon päällekkäisyydestä ja toimivaltasuhteista.

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitetun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Palvelusetelin käytön laajentaminen tukee valinnanvapautta. Valinnanvapaus ja siihen liittyvä yhtiöittämisvelvoite on ongelmallinen sote-integraation toteuttamisen näkökulmasta. Yhtiöittämisvaateelle tulee varata riittävästi sopeutusaikaa. Valvontaviranomaisen asema on jäänyt vielä epäselväksi. Kolmannen sektorin toimijoilta ei tule edellyttää yhtiöittämisvelvoitetta. Rahoituksen yleiskatteellisuus on hyvä lähtökohta. Silti maakunnan mahdollisuus vastata taloudesta on rajallinen, koska toiminta nojaa pelkästään valtion rahoitukseen. Alijäämän kattamisvelvoite on tiukka ja erityisen vaikeasti toteutettavissa Lapissa, koska kokonaisrahoitus pienenee vuoteen 2023 mennessä. Palvelutuotantoon perustettujen yhtiöiden avoimuus ja läpinäkyvyys varmistettava lainsäädännöllä. Mikäli yhtiöittämisvelvollisuuteen päädytään, kunnilla / kuntayhtymillä tulee olla oikeus tuottaa palveluita.

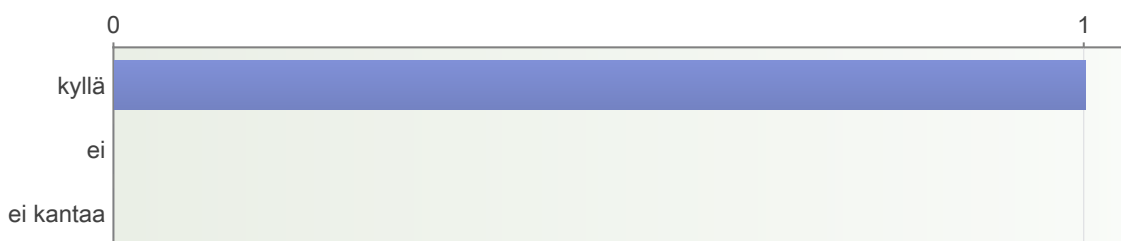
18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Vastaajien määrä: 1

- Lausunnon antaminen yhtä aikaa valinnanvapauslaista olisi ollut järkevää, sillä ne muodostavat kokonaisuuden. Ensihoito ja palo- ja pelastustoimi tulee säilyttää maakunnalla Lapissa. Lapissa ensihoidon ja akuutin yhteistyö on joustavaa ja niiden erottaminen on tarpeetonta. Ensihoito Lapissa tukee logistisia ratkaisuja ja toimii myös perusterveydenhuollon tukena. Ensihoidon ja pelastustoimen säilyttäminen maakunnassa antaa lisäarvoa Lapissa pitkien etäisyyksien takia. Maahanmuuttajat ja pakolaiset tulee huomioida rahoitusosuuksissa.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

Vastaajien määrä: 1

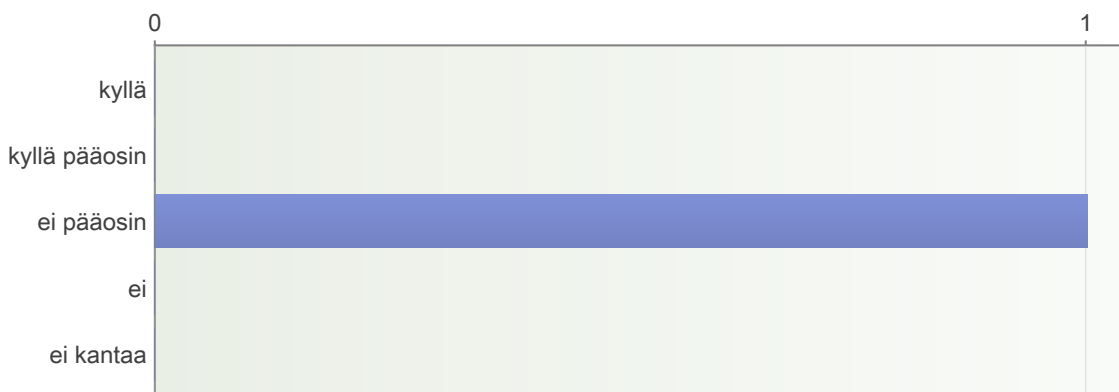
Avoimet vastaukset: kyllä

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väliaikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaantulain 2 luvussa. Onko väliaikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Esivalmistelu ja suunniteltu väliaikaishallinto pitää rakentaa riittävän kokonaiskuvan päälle. Tällä hetkellä väliaikaishallinnon rooli on epäselvä ja kaipaava selkeyttämistä. Valmisteluaikaa on liian vähän, jotta asioita voitaisiin tehdä moneen kertaan. Esivalmistelu ja voimaantulo tulee vaatimaan merkittävää resurssointia ja sen myötä kustannuksia kunnille. Tähän tarvitaan riittävä rahallinen tuki. Lakiesitykseen sisältyy demokratiavaje. Väliaikaishallituksen jäsenet ovat virkamiehiä. Näin ison uudistuksen yhteydessä ei pidä mennä pelkällä virkamiesvalmistelulla. Hallitusta tulee täydentää poliittisilla luottamushenkilöillä.

22. 20. Voimaantulain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiassa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettyä henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

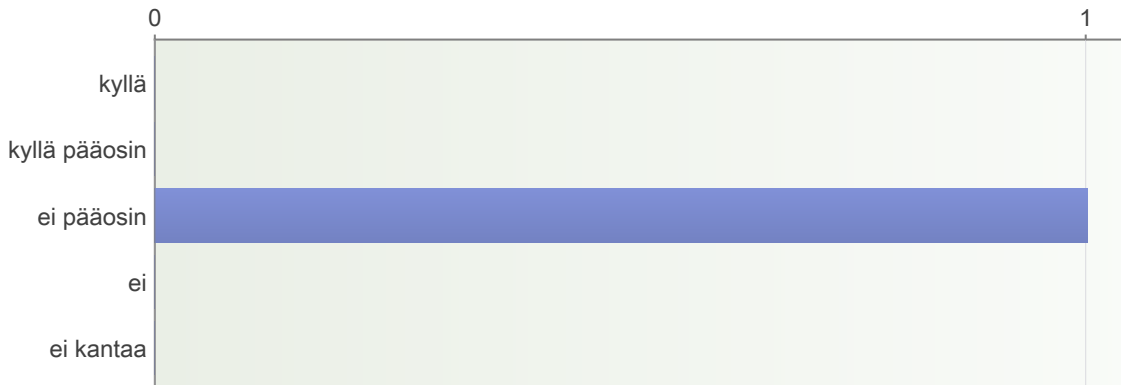

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Jotta kunnissa ei aloiteta turhaa henkilöstön sisäistä tai kunnista lähtevää tehtävien uudelleenjärjestelyä, lainsäädäntöön olisi hyvä saada maininta, että tehtävien tarkasteluajankohta on esim. 31.12.2016 ja sen jälkeen tehdyt muutokset voidaan arvioida erikseen. Kunnat vastaavat jatkossa terveyden edistämisestä, mutta millä henkilöstöresursseilla, kun nykyiset sote-työntekijät siirtyvät maakunnalle. Palkkaharmonisointiin tulee varata usean vuoden siirtymäaika.

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

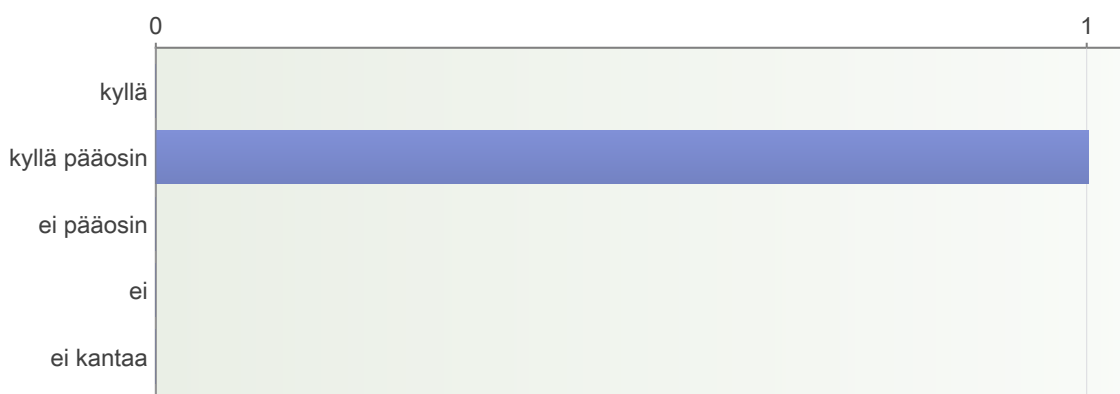
24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Sote-palveluihin tarvittavat kiinteistöt tulee siirtää kunnilta maakunnille siten, että siirto on kustannusneutraali kunnan kannalta. Lainsäädäntöä tulisi muuttaa siten, että kiinteistöjen käyttötarkoituksmuutokset voidaan tehdä yksinkertaisesti. Soteen siirtyvien kiinteistöjen maapohjan omistus tulee säilyttää kunnilla. Kiinteistövuokrissa pääomakulut huomioitava kiinteistöjen ylläpitokulujen lisäksi.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidättekö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

Vastaajien määrä: 1

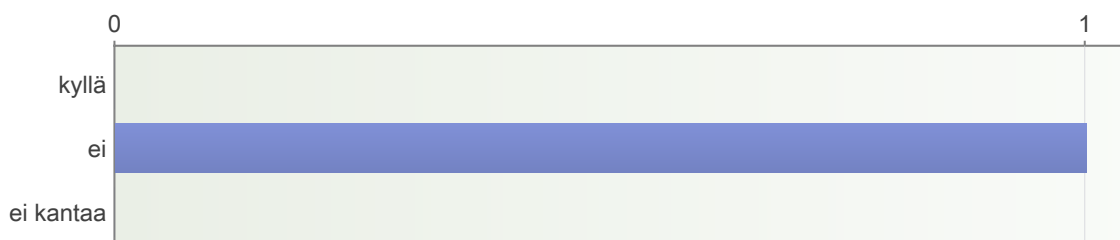

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Veroprosenttien rajoitukset heikentävät merkittävästi kuntien asemaa luotottajan näkökulmasta. Tämä heikentyminen ei todennäköisesti jakaannu yhdenvertaisesti kuntien ja sitä kautta veronmaksajien kesken.

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

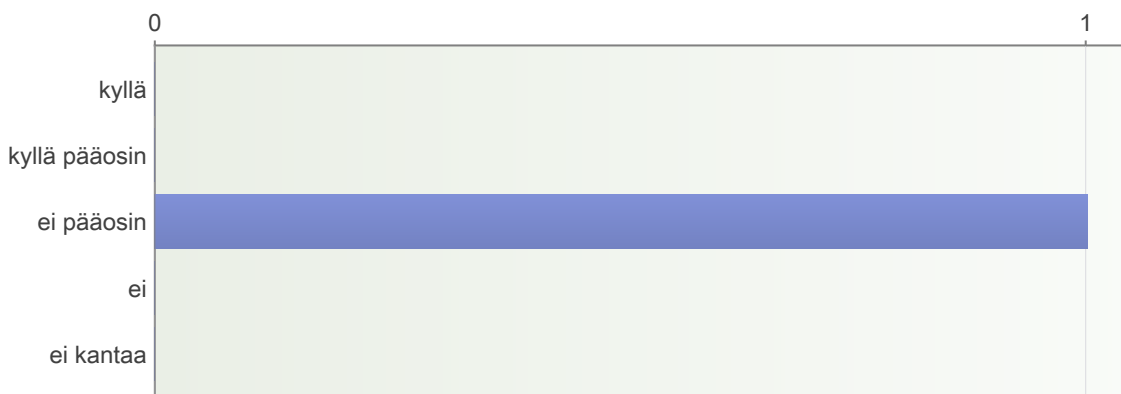
- Kyseessä on niin suuri toimintojen muutos, että liiketaloudellisesti kannattavien yritysten perustaminen vaatii pidemmän ja joustavamman siirtymäajan sekä siirtymäaikaan pitää sitoa myös velvoitteet liiketoimintasuunnittelun toteuttamisesta sekä liiketoimintaosaamisen osoittamisesta. Ohjatulle ja sparratulle muutokselle tulee antaa aikaa kahden vuoden sijaan viisi vuotta, jona aikana etenemistä voidaan vielä tarkastella ja aikatauluttaa uudelleen.

27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Ei vastauksia.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

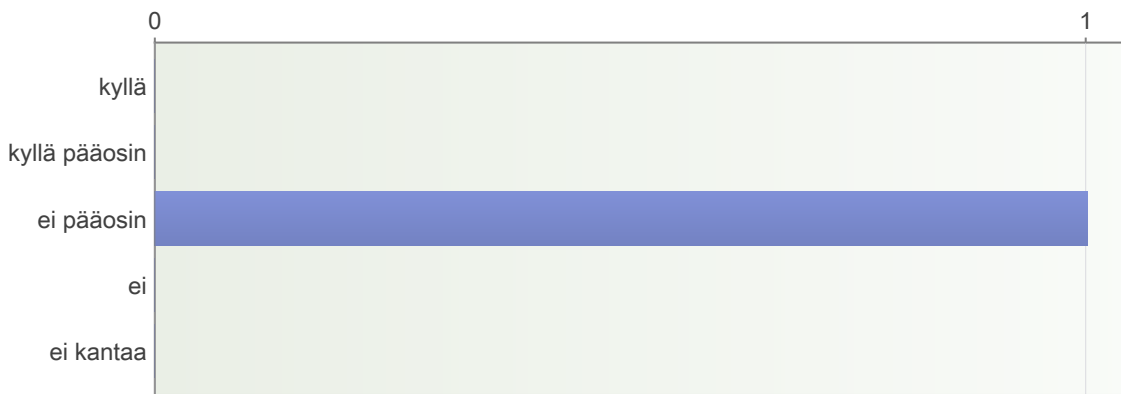

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Maakuntien osittaista verotusoikeutta pitäisi vielä harkita heti uudistuksen alusta 2019 alkaen, jotta voitaisiin puhua aidosta alueellisesta itsehallinnosta.

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

Vastaajien määrä: 1

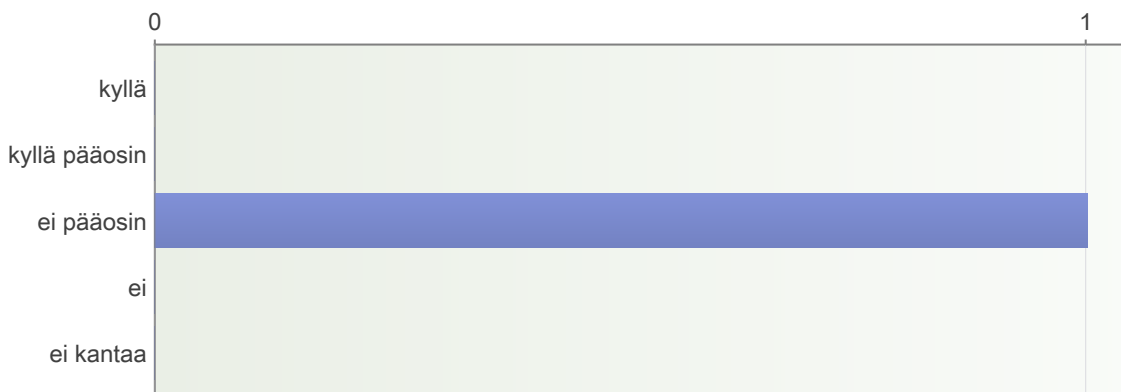

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Kun muutos on valtaisa, niin valtion pitää varautua siihen, että joillakin alueilla talouden hoito ei lähde heti onnistuneesti liikkeelle ja valtion ohjaavaa lisärahoitusta voidaan tarvita. Olennaista on myös, että maakuntien päätöksenteossa valtiolta tulevat resurssit eivät ohjautuisi vain suurimaan toiminnalliseen lohkoon eli sosiaali- ja terveystoimen järjestämiseen.

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Tavoite on hyvä, mutta jää nyt ainakin aluksi olemattoman pieneksi. Toivoisi, että säädöksissä olisi ilmaistuna selkeät tavoitteet HYTE-rahoituksen painoarvon nostolle. HYTE-raha tulisi alusta alkaen osoittaa suoraan kunnille, koska hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen jää selvästi kunnan tehtäväksi. Siirtymävaiheessa rakennetaan jo yhteistyötä tulevaan rajapintaan kunnan ja maakunnan välille. Torniossa on rakennettu vaikuttava kansalaisyhteiskunnasta nouseva osallistava yhteistyö eri toimijoiden ja kolmannen sektorin välillä ennaltaehkäisevään toimintaan. On tärkeää, että vastaavat toimintamallit saadaan siirrettyä tulevaisuuden kuntaan ja maaakuntaan. Lapin erityispiirteet (ikä, sairastavuus, välimatkat, yhdyskuntarakenne, asukastiheys) tulee ottaa paremmin huomioon. Erityispiirteiden vaikutuksesta palveluiden saatavuus ja saavutettavuus edellyttävät nykyistä laskelmaa korkeampaa maakunnan vos-perusteista resurssia.

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirrytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

- Siirtymäaika on riittävän pitkä ja riittävästi porrastettu.

32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Ei vastauksia.

33. 31. Pidättekö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena? (erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Ei vastauksia.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

Vastaajien määrä: 1

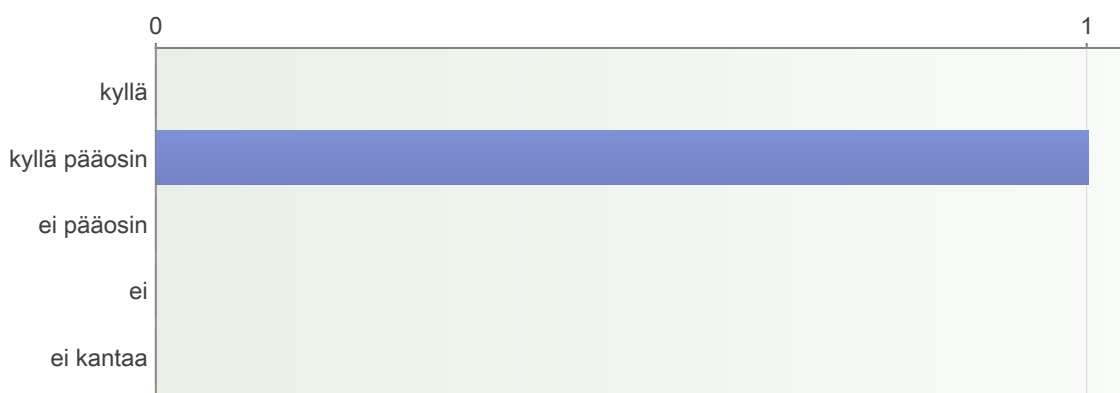

Avoimet vastaukset: kyllä

- Kun tähän isoon muutokseen lähdetään, niin on hyvä, että kuntakohtaiset muutokset on pystytty rajaamaan.

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Esitys hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen huomioimisesta kuntien valtionosuuskriteeteissä on perusteltu. Kriteerin painoarvoa tulee sen sijaan lisätä lain jatkovalmistelun yhteydessä, jotta kunnilla olisi riittävästi

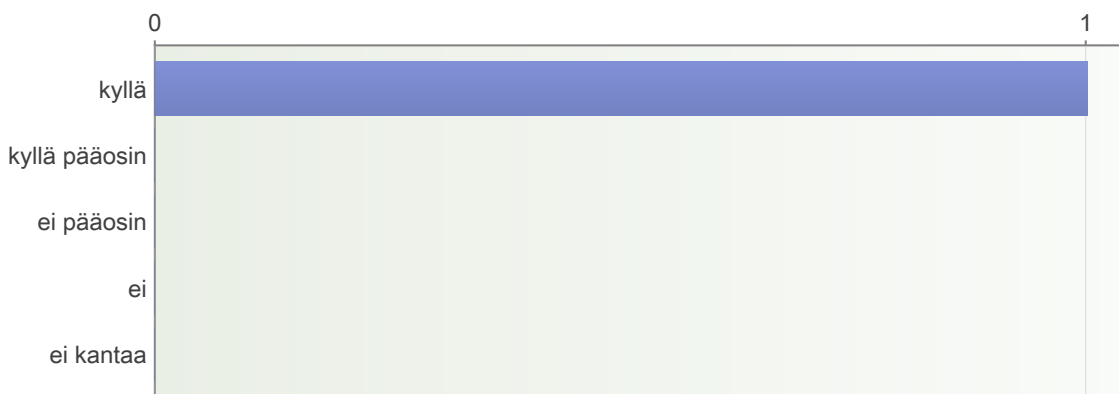
motivaatiota ja resursseja toteuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kysynnän määrään olennaisesti vaikuttavia ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä. Työpaikkaomavaraisuudelle tai erityisesti työpaikkaomavaraisuuden kehittymiselle pitäisi antaa myös painoarvoa, koska se on myös selvä mittari kunnan / kaupungin toiminnasta ennakoivan paikallisen elinvoimatyön osalta.

37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Ei vastauksia.

38. 36. Pidätkö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Ei vastauksia.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

- Tulee huolehtia, että kunnallisista yhtiöistä siirtyvien edut säilyvät.

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Vastaajien määrä: 1

- Eläkeratkaisu on tehtävä siten, että missään tilanteissa ei työnantajan tarvitse turvautua kalliisiin lisäeläkkeisiin.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Soten siirtyminen pois kuntien taloudesta vakauttaa kuntien taloutta ja helpottaa taloussuunnittelua.

Tornio tulee panostamaan jatkossa selkeästi elinkeinojen kehittämiseen, sivistys- ja kulttuuripalveluihin, kuntalaisten aktiiviseen osallistumiseen, hyvinvointiin ja ennalta ehkäisevään toimintaan, kaupunkisuunnitteluun, yhdyskuntien toimivuuteen, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen. Torniolle on kyky ja myös jatkossa resurssit toimia valituilla kohdealueilla koko Lapin kehittymisen tasapainottajana.

Maakuntien kakkoskaupunkien osalta uudistus lienee koko maassa suurin, koska nämä kaupungit ovat tähän asti hoitaneet pääosin itsenäisesti tai kantaneet vastuuta talousalueensa sote-palvelujen tuottamisesta (pois lukien erikoissairaanhoidon) sekä vastanneet kukin omalla tavallaan kaupunkinsa ja talousalueensa elinvoiman kehittämisestä.

Sote-palveluiden järjestämis- ja tuottamisvastuun poistumisella seutukaupungeilta voi olla kaupunkien elinvoimaa negatiivinen merkitys, jos sote-alan osaamista ja työpaikkoja keskittyy entistä enemmän vain maakuntakeskuksiin. Tällöin sekä yksittäisten ihmisten (perheiden) ja yritysten sijoittumis- viihtymis- ja turvallisuusasiat voivat seutukaupungeissa heiketä ja seutukaupunkien mahdollisuus toimia elinvoiman edistämiseen vaikeutua.

Myös kaupunkisuunnittelun, yritysten kehittämistyön ja ennakoivan hyvinvointityön toteuttamiseksi kunnille pitää jättää riittävät toimintamahdollisuudet. Kunta- / maakunta –työnjaon pitää lähteä perustuslain lähtökohdista, että kunnilla on yleinen toimivalta ja maakunnilla vain rajattu. Kuntien pitää yleisen toimivaltansa perusteella voida määrittää, mistä toiminnoista kunta vastaa, kun kunta kehittää oman alueensa elinvoimaa.

Kunnan tehtävät muuttuvat ja painottuvat erityisesti elinvoima-asioihin sekä hyvinvointiin. Kunnan rahoitusasema heikkenee johtuen uudistuksessa tapahtuvista rahoitusmuutoksista.

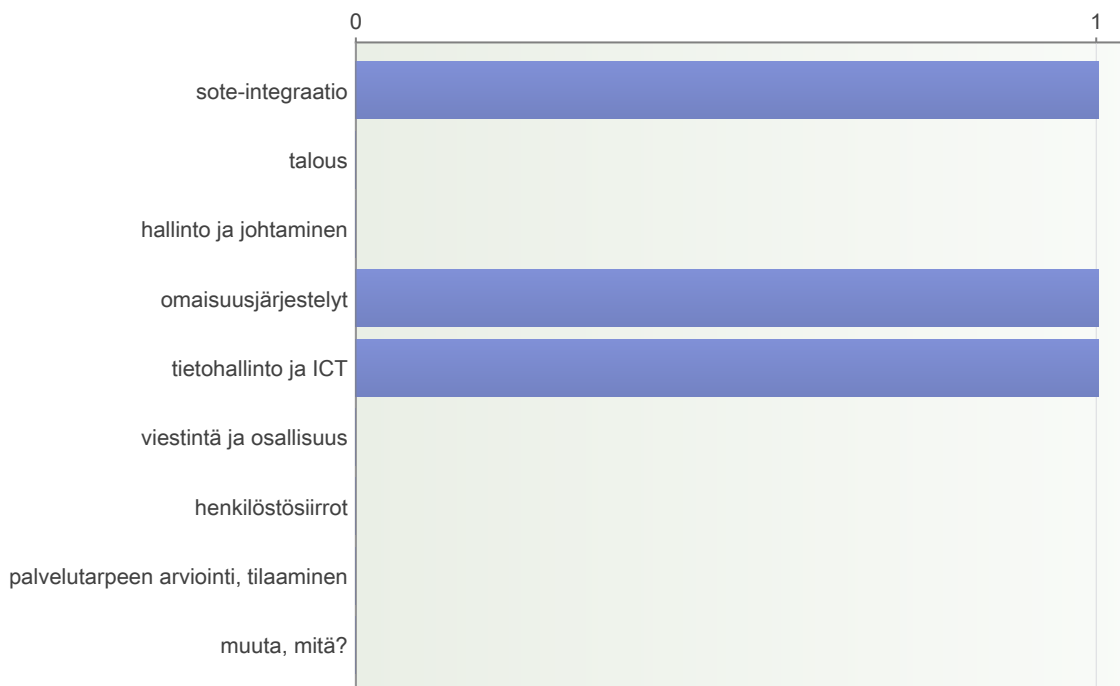
44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoritua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Vastaajien määrä: 1

- Sairastavuus, välimatkat ja ikärakenne tulee paremmin huomioida rahoituksessa. Nyt suunniteltu harvan asutuksen kompensatio ei ole Lapin olosuhteisiin nähden riittävä.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Vastaajien määrä: 1

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.